

คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า

สอนโดย...ครูทวี มณีนิล

ศษ.บ.,ศษ.ม.(physics)

วท.ม.(Information technology)

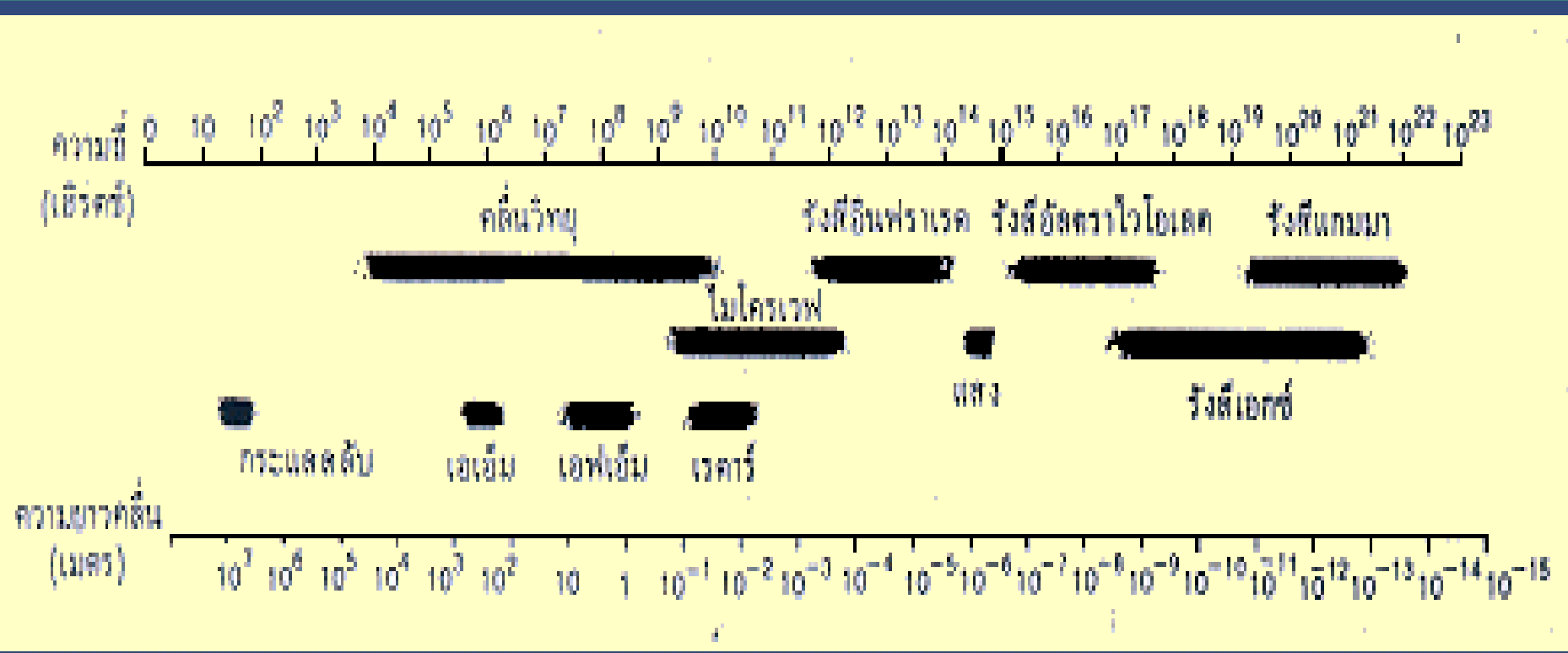

คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า (*Electromagnetic Wave*)

คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า เกิดจากการรบกวนทางแม่เหล็กไฟฟ้า
(Electromagnetic disturbance)
โดยการทำให้สนามไฟฟ้าหรือสนามแม่เหล็กมีการ
เปลี่ยนแปลง เมื่อสนามไฟฟ้ามีการเปลี่ยนแปลงจะ
เหนี่ยวนำให้เกิดสนามแม่เหล็ก หรือถ้าสนามแม่เหล็กมี
การเปลี่ยนแปลงก็จะเหนี่ยวนำให้เกิดสนามไฟฟ้า

สเปกตรัมคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า

Electromagnetic Spectrum

สเปกตรัมคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า Electromagnetic Spectrum

1. คลื่นวิทยุ

คลื่นวิทยุมีความถี่ช่วง $10^4 - 10^9$ Hz (เฮิรตซ์) ใช้
ในการสื่อสาร คลื่นวิทยุมีการส่งสัญญาณ 2 ระบบ
คือ ระบบ A.M. และ F.M.

2. คลื่นโทรทัศน์และไมโครเวฟ

คลื่นโทรทัศน์และไมโครเวฟมีความถี่ช่วง $10^8 - 10^{12}$ Hz มีประโยชน์ในการสื่อสาร แต่จะไม่สะท้อนที่ชั้นบรรยากาศไอโอโนสเฟียร์ แต่จะทะลุผ่านชั้นบรรยากาศไปนอกโลก ในการถ่ายทอดสัญญาณโทรทัศน์จะต้องมีสถานีถ่ายทอดเป็นระยะ ๆ เพราะสัญญาณเดินทางเป็นเส้นตรง

3. รังสีอินฟราเรด (infrared rays)

รังสีอินฟราเรดมีช่วงความถี่ $10^{11} - 10^{14}$ Hz

หรือความยาวคลื่นตั้งแต่ $10^{-3} - 10^{-6}$ เมตร ซึ่งมีช่วงความถี่คาบเกี่ยวกับไมโครเวฟ รังสีอินฟราเรดสามารถใช้กับฟิล์มถ่ายภาพบางชนิดได้ และใช้เป็นการควบคุมระยะไกลหรือรีโมทคอนโทรลกับเครื่องรับโทรทัศน์ได้

4. แสง (light)

แสงมีช่วงความถี่ 10^{14}Hz หรือความยาวคลื่น

4×10^{-7} - 7×10^{-7} เมตร เป็นคลื่น

แม่เหล็กไฟฟ้าที่ประสาทตาของมนุษย์รับได้

สี

ความยาวคลื่น (nm)

ม่วง

380-450

น้ำเงิน

450-500

เขียว

500-570

เหลือง

570-590

แสด

590-610

แดง

610-760

5. รังสีอัลตราไวโอเล็ต

(Ultraviolet rays)

รังสีอัลตราไวโอเล็ต หรือ รังสีเหนือม่วง มีความถี่ช่วง 10^{15} - 10^{18} Hz เป็นรังสีตามธรรมชาติส่วนใหญ่มาจากการแผ่รังสีของดวงอาทิตย์ ซึ่งทำให้เกิดประจุอิสระและไอออนในบรรยากาศชั้นไอโอโนสเฟียร์ รังสีอัลตราไวโอเล็ต สามารถทำให้เชื้อโรคบางชนิดตายได้ แต่มีอันตรายต่อผิวหนังและตาคน

6. รังสีเอกซ์ (X-rays)

รังสีเอกซ์ มีความถี่ช่วง $10^{16} - 10^{22}$ Hz มีความยาวคลื่นระหว่าง $10^{-8} - 10^{-13}$ เมตร ซึ่งสามารถทะลุสิ่งกีดขวางหนา ๆ ได้ หลักการสร้างรังสีเอกซ์คือ การเปลี่ยนความเร็วของอิเล็กตรอน มีประโยชน์ทางการแพทย์ในการตรวจดูความผิดปกติของอวัยวะในร่างกาย ในวงการอุตสาหกรรมใช้ในการตรวจหารอยร้าวภายในชิ้นส่วนโลหะขนาดใหญ่ ใช้ตรวจหาอาวุธปืนหรือระเบิดในกระเป๋าเดินทาง และศึกษาการจัดเรียงตัวของอะตอมในผลึก

7. รังสีแกมมา (Gamma-rays)

รังสีแกมมามีสภาพเป็นกลางทางไฟฟ้ามีความถี่สูงกว่ารังสีเอกซ์ เป็นคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าที่เกิดจากปฏิกิริยานิวเคลียร์และสามารถ กระตุ้นปฏิกิริยานิวเคลียร์ได้ มีอำนาจทะลุทะลวงสูง

จบการบรรยาย...สวัสดี

